

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Будівельно-технологічний інститут
Кафедра будівельних виробів та конструкцій

Інститут гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії
Кафедра теплогазопостачання і вентиляції

Інженерно-будівельний інститут
Кафедра залізобетонних конструкцій та транспортних споруд
Кафедра металевих дерев'яних та пластмасових конструкцій

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ МАТЕРІАЛИ, КОНСТРУКЦІЇ, ІНЖЕНЕРНІ МЕРЕЖІ ТА ОБЛАДНАННЯ

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	192	Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма	Освітньо - наукова програма «Промислове та цивільне будівництво»	
Обсяг дисципліни	6,0 кредити ECTS (180 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладач:

Купченко Юрій Вікторович, к.т.н., доцент

кафедри Металевих, дерев'яних та пластмасових конструкцій

kupchenkoyurii@gmail.com

Малахов Віктор Валерійович, к.т.н., доцент
кафедри Залізобетонних конструкцій та транспортних споруд
v.malakhov@ogasa.org.ua

Мартинів Володимир Іванович д.т.н. доцент
кафедри Будівельних виробів та конструкцій
ogasa_psk@ukr.net

Барішев Віталій Павлович, к.т.н., доцент
baryshev@ogasa.org.ua
кафедра теплогазопостачання і вентиляції,

В процесі вивчення даної дисципліни студенти ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З РІЗНОМАНІТНИМИ СУЧАСНИМИ МЕТАЛЕВИМИ ТА ДЕРЕВ'ЯНИМИ, БЕТОННИМИ, ЗАЛІЗОБЕТОННИМИ КОНСТРУКЦІЯМИ, З ОСОБЛИВОСТЯМИ ЇХ РОБОТИ І КОНСТРУЮВАННЯ. ЗНАЙОМСТВО З ОСНОВАМИ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ, АНАЛІЗ СТРУКТУРОУТВОРЕННЯ, ВИДІЛЕННЯ ПАРАМЕТРІВ СТРУКТУРИ МАТЕРІАЛІВ, ДОЗВОЛЯЄ УВ'ЯЗАТИ ЇХ ВЛАСТИВОСТІ З ЦИМИ ПАРАМЕТРАМИ. РОЗГЛЯДАЮТЬСЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ВАЖКОГО БЕТОНУ, КЕРАМІЧНОЇ ТА СИЛКАТНОЇ ЦЕГЛИ, НІЗДРЮВАТИХ БЕТОНІВ, СУХИХ БУДІВЕЛЬНИХ СУМІШЕЙ, ПРОГРЕСИВНИХ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ (МІНЕРАЛЬНОЇ ВАТИ, ПОЛІМЕРНИХ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ). ЗНАЙОМСТВО З МЕТОДИКАМИ СИНТЕЗУ НОВИХ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ АБО ШЛЯХАМИ ОТРИМАННЯ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ З ПОТРІБНИМИ ХАРАКТЕРИСТИКАМИ ТА МІНІМІЗАЦІЄЮ РЕСУРСІВ НА ЇХ ОТРИМАННЯ. ОТРИМУЮТЬ ЗДАТНІСТЬ: ВИЗНАЧАТИ ОСНОВНІ ЕТАПИ ПРОЕКТУВАННЯ ТЕПЛОВОЇ МЕРЕЖІ МІСТА, ВИЗНАЧАТИ ОСНОВНІ РОЗРАХУНКОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОТОКУ ТА РІЧНУ ПОТРЕБУ В НАТУРАЛЬНОМУ І УМОВНОМУ ПАЛИВІ; ОСНОВНІ ЕТАПИ ПРОЕКТУВАННЯ ГАЗОВОЇ, ВОДОПРОВІДНОЇ ТА ВОДОСТІЧНОЇ МЕРЕЖІ МІСТА

Наприклад: При будівництві багатьох цивільних і промислових будівель, спортивних споруд необхідно вирішити завдання створення великих критих прольотів, вільних від проміжних опор, прокладання інженерних мереж. При цьому треба прагнути зменшити вагу несучої конструкції великопрольотного покриття з одночасним обмеженням його деформацій. Вміти зробити вибір в залежності від технологічних, об'ємнопланувальних та спеціальних вимог між плоскими, просторовими або висячими великопрольотними покриттями. Вміння визначати

несучу здатність конструкції обумовлює здатність конструювання бетонних та залізобетонних конструкцій та споруд.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: опір матеріалів, будівельні конструкції, металеві конструкції, дерев'яні конструкції. здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу структури та технологічних процесів виробництва сучасних будівельних матеріалів, уміння застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання:

знати:

- властивості сталі, алюмінію, деревини, вуглепластика, особливості застосування сучасних матеріалів у будівництві;
- класифікацію, основи розрахунку, недоліки та переваги, галузі застосування, основи проектування великопрольотних конструкцій, балочних, рамних, арочних, куполів, башт і щогл, вантових та висячих систем, багатопверхових каркасних сталевих будинків, опор ліній електрозв'язку, попередньо напружених балок і ферм, просторових структур, дерев'яних клеєних конструкцій, листових конструкцій - резервуарів, газгольдерів.
- основні положення технології та організації робіт при виготовленні сучасних будівельних матеріалів;
- основні системні закономірності структуроутворення сучасних будівельних матеріалів;
- методи та способи синтезу структури будівельних матеріалів з метою отримання матеріалів з потрібними властивостями;
- методика технологічного виробництва сучасних будівельних матеріалів об'ємно-планувальні і конструктивні рішення будівель та споруд;
- основні принципи чисельного моделювання споруд; діючі нормативні документи (ДСТУ, ДБН, БНіП та інші); проектувати залізобетонні конструкції;
- оцінювати роботу та напружений стан будівель і споруд у цілому, їх конструктивних елементів, перерозподіл у зв'язку із зміною конструктивної схеми;
- загальну класифікацію інженерних мереж;
- загальні правила розміщення підземних інженерних мереж;
- класифікацію систем теплопостачання;
- поняття теплові пункти, трасування мережі;
- поняття і види систем газопостачання;

- основні етапи проектування водостічної мережі міста;
- основні типи стикових з'єднань труб;
- гідро-теплоізоляція трубопроводу;
- поняття і види водостічних мереж міст;
- види очисних споруд на водостічної мережі;
- конструкції трубопроводів;

ВОЛОДІТИ:

- методикою визначення розрахункових схем і навантажень;
- методикою визначення внутрішніх зусиль;
- методикою розрахунку, особливостями конструювання.
- методиками визначення основних фізико-механічних властивостей будівельних матеріалів
- визначати несучу здатність конструкції обумовлює здатність конструювання сучасних конструкцій та споруд
- методикою розрахунку складу матеріалу та потужності конструкцій з використанням сучасних програмних комплексів
- методикою побудови чисельної моделі будівлі чи споруди, інженерної мережі

ВМІТИ:

- самостійно класифікувати та знати основи розрахунку великопрольотних конструкцій, листових конструкцій, висотних конструкцій;
- самостійно розраховувати попередньо напружені конструкції балок та ферм;
- самостійно застосовувати діючі нормативні документи (ДСТУ, ДБН, Єврокод та ін.);
- використовувати знання щодо конструювання великопрольотних конструкцій, листових конструкцій, висотних конструкцій.
- розв'язувати питання оцінки несучої здатності бетонних, залізобетонних конструкцій;
- визначати основні етапи проектування теплової, газової, водостічної мережі міста, визначати основні розрахункові характеристики потоку.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1.	Область застосування, особливості і класифікація великопрольотних конструкцій покриттів. Балочні великопрольотні конструкції. Арочні і рамні великопрольотні конструкції, їх конструктивні особливості, основи розрахунку Листові конструкції. Галузь застосування, загальна характеристика, особливості, теорії розрахунку. Резервуари	2	1		6

2.	Клеєні великопрольотні дерев'яні конструкції. Конструкції с вузлами на вклеєних стержнях в сучасному будівництві. Просторові конструкції покриттів: структурні покриття, їх конструктивні особливості, основи розрахунку.	2	1		6
3.	Купола, типи систем, основи розрахунку Виробництво профілів, особливості зварки Особливості розрахунку і конструювання. Висотні споруди. Галузь застосування, загальна характеристика. Башти, щогли, опори мереж електропередачі	2	1		6
4.	Вантові системи. Властивості, типи. Особливості навантажень, матеріали, особливості конструювання, методи розрахунку. Однопоясні та двохпоясні висячі системи. Тросові ферми. Рамні, в'язові, рамно-в'язові, ствольні системи. Особливості розрахунку, конструювання вузлів	2	1		6
5.	Комбіновані висячі системи. Сідловидні покриття. Мембранні покриття. Попередньо напружені балки та ферми. Особливості конструювання. Алюмінієві конструкції, особливості, недоліки та переваги. Металеві конструкції багатоповерхових будинків. Історія розвитку хмарочосів. Класифікація і компоновка конструктивних систем багатоповерхових будинків	2	1		6
6.	Горизонтальні циліндричні резервуари. Сферичні резервуари. Газгольдери. Газгольдери постійного і змінного об'ємів. Сферичні газгольдери. Особливості конструювання. Бункера та силоси. Єврокод 3 – Проектування сталевих конструкцій. Основні відмінності відносно ДБН «Сталеві конструкції» Резервуари з понтоном. Вертикальні циліндричні резервуари підвищеного тиску. Монтаж резервуарів	2	1		6
7.	Вертикальні циліндричні резервуари низького тиску. Резервуари спеціальних конструкцій. Вертикальні циліндричні резервуари з плаваючим покриттям.	2	2		6
8.	Процеси структуроутворення та руйнування будівельних матеріалів. Методи оцінки характеру структури. Зв'язок структури матеріалу з його властивостями	2	2		6
9.	Загальні відомості. Основні властивості будівельних матеріалів. Їх зв'язок з функціональним призначенням матеріалу Структура будівельних матеріалів.	2	1	2	6
10	Бетон і залізобетон. Класифікація та види бетонів. Властивості бетонної суміші та бетону. Сировинні матеріали для сучасних бетонів та розчинів. Особливості технологій виготовлення бетону та виробів з нього.	2	1		6
11	Керамічні вироби. Сировинні матеріали. Технологічні схеми та етапи виготовлення. Ніздрюваті бетони. Загальні відомості. Класифікація та властивості.	2	1		6
12	Полімерні теплоізоляційні матеріали. Застосування в будівництві Технології виготовлення Сухі будівельні суміші Властивості СБС. Сучасні методи пізнання. Системний підхід. Поліструктурна теорія композиційних будівельних матеріалів. Основи синтезу нових матеріалів	2	1		7
13	Залізобетонні тонкостінні просторові покриття Багатоповерхові будинки Сучасні методи розрахунку складних конструктивних систем на основі МКЕ. Резервуари, бункери, силоси Інженерні	2	1		7

	споруди. Мости. Підпірні стіни, тунелі, канали, шпунти				
14.	Конструктивні рішення перекриття. Вплив податливості перекриття на розподілення навантаження між вертикальними конструкціями. Принципи розташування діафрагм і ядер жорсткості. Центри жорсткості. Особливості проектування висотних будинків. Протизсувні споруди Навантаження, впливи, граничні переміщення та осадки основ	2	1		7
15.	Загальна класифікація інженерних мереж. Загальні правила розміщення підземних інженерних мереж. Теплові пункти. Трасування мережі. Системи газопостачання. Трасування мереж і розміщення.	2	2		7
16.	Системи водопостачання та їх показники. Водозабірні споруди. Водоводи. Станції водопідготовки: процеси і споруди. Зовнішні мережі водопроводу і споруди на них.	2	2		6
17.	Каналізація будівель і споруд. Призначення каналізації. Класифікація систем каналізації за складом стічних вод. Схеми. Міські каналізаційні мережі і споруди на них: дворові мережі, вуличні та районні колектори, станції перекачування, головний міський колектор	2	2		7
18.	Конструкції трубопроводів. Основні типи стикових з'єднань труб. Гідро-теплоізоляція трубопроводу. Водостічні мережі міст. Організація водовідведення в містах. Закрита система водостоку. Розміщення водостоку на міських вулицях. Відкрита система водовідведення. Очисні споруди на водостічній мережі	2	2		7
	Всього	36	24		120

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Сучасні матеріали, конструкції, інженерні мережі та обладнання» складає 60 балів і 100 балів відповідно і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Розрахунково-графічна робота (виконання та захист)	1	20	40
Контроль знань:			
- поточний контроль знань (стандартизовані тести)	4	40	60
- підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100

Розрахунково-графічна робота 1 з курсу використовується для поглиблення знань теоретичної бази курсу при виконанні роботи розрахунків за допомогою МКЕ, реалізованого в проектно-обчислювальному комплексі МОНОМАХ” студент виконує на практичних заняттях.

Розрахунково-графічна робота 2 За індивідуальним завданням в розрахунковій частині необхідно визначити:

- розрахувати нормативну товщину шару теплової ізоляції;
- розрахувати температуру гранту навколо трубопроводів.

4 рази за семестр проводиться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (15 тестових питань), наприклад:

1. Випукло-увігнуті двохпоясні висячі покриття дозволяють:
  1. зменшити кількість опорних контурів;
  2. зменшити навантаження на нижче розташовані конструкції;
  3. зменшити будівельну висоту покриття;
  4. зменшити значення попереднього напруження.
2. Величину зусилля, що викликає попереднє напруження розтягнутого стержня ферми, визначають:
  1. з умови міцності стержня;
  2. з умови роботи на зминання анкерного пристрою; 3. з умови роботи на зріз анкерного пристрою;
  4. з умови стійкості стержня.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. ДБН В.2.6-198:2014 «Сталеві конструкції. Норми проектування» – К.: Мінрегіон України, 2014. – 199 с.
2. ДБН В.2.6-165:2011 «Алюмінієві конструкції. Основні положення» – К.: Мінрегіон України, 2012. – 78 с.
3. Пермяков В.О. «Металеві конструкції» / В.О. Пермяков, О.О. Нілов, О.В. Шимановський, І.Д. Белов, Л.І. Лавриненко, В.О. Володимирський / – К.: Сталь, 2010. – 869 с.
4. Клименко Ф.Е. «Металеві конструкції» / Ф.Е. Клименко, В.М. Барабаш, Л.І. Стороженко // – Львів: Світ, 2002. – 311 с.
5. Купченко Ю.В. Методичні вказівки «Проектування балки з перфорованою стінкою» / Купченко Ю.В., Сінгаївський П.М. // – Одеса: ОДАБА, 2019. – 38 с.

7. ДБН В.2.6-161:2017 «Дерев'яні конструкції. Основні положення» – К: Мінрегіон України, 2018. – 111 с.
8. Турковский С.Б. «Клееные деревянные конструкции с узлами на клеенных стержнях в современном строительстве». / С.Б. Турковский, А.А. Погорельцев, И.П. Преображенская // – Стройматериалы, 2013. – 300 с.
9. Гомон С.С. «Конструкції із дерева та пластмас» / С.С. Гомон // – Рівне: НУВГП, 2016. – 219 с.
10. Кудишин Ю.И. «Металлические конструкции» / Ю.И. Кудишин, Е.И. Беленя, Д.Н. Стрелецкий и др. // – Академия, 2011. – 688 с.
11. Пермяков В.О. «Металеві конструкції ферми» / В.О. Пермяков, І.Д. Белов// – К.: КНУБА, 2006. – 170с.
12. ДСТУ-Н Б EN 1993-1-1:2010 «Проектування сталевих конструкцій. Загальні правила і правила для споруд» – К: Мінрегіон України, 2011. – 77 с.
13. Рунова Р.Ф., Шейніч Л.О., Гелевера О.Г., Гоц В.І. Основи виробництва стінових та оздоблювальних матеріалів Київ: КНУБА, 2001. □ 354 с.
14. Дворкін Л.Й., Дворкін О.Л. Бетони будівельні і розчини. – Київ: «Основа», 2008. – 445 с.
15. Выровой В.Н., Дорофеев В.С., Суханов В.Г., Композиционные строительные материалы и конструкции: структура, самоорганизация, свойства. Одесса. «ТЕС». -2010. – 168 с.
16. ДСТУ Б В.2.7-7-94. Вироби бетонні стінові дрібно штучні, К-2008
17. ДСТУ Б В.2.7-36-95. Цегла та камені стінові безцементні.К.:Міністерство регіонального розвитку та будівництва України-2008.
18. ДСТУ Б.В.2.7-18-95. Бетони легкі. Загальні технічні умови. К.: Держкоммістобунівництва України-2010. 10. ДСТУ Б В.2.7-45:2010. Бетони ніздрюваті. Технічні умови. К.: Мінрегіонбуд України. – 2010. – 41 с.
19. Коментарі до вимог ДБН В.2.2-15-2005 “Житлові будинки. Основні положення”. Під загальною редакцією доктора архітектури В.В, Куце віча – К. 2006.
20. Діордієнко Л.Д. Сучасні залізобетонні конструкції. Навчальний посібник. Одеса, 2001.
21. Мурашко О.В. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни Сучасні залізобетонні конструкції. Одеса, 2018.
22. Инженерные сети, инженерная подготовка и оборудование территорий, зданий и стройплощадок: учебник / Л. В. Погодина. — 3-е изд. — Москва: Дашков и К, 2013. — 474 с.
23. Инженерные сети, оборудование зданий и сооружений: учебник для вузов / Е.Н. Бухаркин [и др.]; Под ред. Ю.П. Соснина. — 2-е изд., испр. и доп. — М.: Высш. шк. 2008. — 415 с.
24. Водоотведение: учебник для вузов/Ю. В. Воронов [и др.]; Ассоциация строительных вузов. — Москва: Изд-во АСВ, 2014. — 413с.

25. Водоснабжение и водоотведение: учебник для бакалавров / И. И. Павлинова, В. И. Баженов, И. Г. Губий. — 4-е изд., перераб. и доп. — Москва: Юрайт, 2013. — 472 с.
26. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Енергозбереження в системах теплогазопостачання», Одеса, Одаба. – 2011р., 35с.

Допоміжні джерела інформації

1. Расчет стальных конструкций в соответствии с еврокодом 3 и национальными приложениями /М. Бретл, Д. Браун, Н. Беляев, А.С. Білик/ – К: УЦСС – 2014. – 77 с.
2. «Конструкції з дерева та пластмас» /В.В. Різак/ – Ужгород, 2010.
3. .Б.Голишев, А.Н.Бамбура “Курс лекцій з основ розрахунку будівельних конструкцій і з опору залізобетону”, Київ, ЛОТОС, 2004.
4. ДБН В.1.1-12:2014. Будівництво у сейсмічних районах України, Київ, 2014.
5. Инженерные сети, инженерная подготовка и оборудование территорий, зданий и стройплощадок: учебное пособие / В.А. Бейербах. — 2-е изд., перераб. — Ростов-на-Дону: Феникс, 2005. — 569 с.
6. Строительство и реконструкция инженерных сетей и сооружений: учебное пособие для вузов / В. А. Орлов. — Москва: Академия, 2010. — 301с.: ил. —
7. (Высшее профессиональное образование, Строительство) — Прил.: с. 291-297. — Библиогр: с. 298.
8. Реконструкция трубопроводных систем / С. В. Храменков, О. Г. Примин, В. А. Орлова; Ассоциация строительных вузов. — Москва: Изд-во АСВ, 2008. — 215с.
9. Водоотведение поверхностного стока современных мегаполисов / Е. А. Пугачев; Ассоциация строительных вузов. — Москва: Изд-во АСВ, 2013. — 96 с.
10. Водоотведение и водоснабжение: учебное пособие для вузов / Е. Н. Белоконев, Т.Е. Попова, Г.Н. Пурас. — Ростов-на-Дону: Феникс, 2009. —379 с.
11. Гидравлика, водоснабжение и канализация: учебное пособие для вузов / В.И. Калищун, В.С. Кедров, Ю.М. Ласков. — 4-е изд., перераб. и доп. — Москва: Стройиздат, 2002. — 397 с.

Інформаційні ресурси

<https://www.uscc.ua> Український центр сталевих будівництва